

Námsáætlun fyrir 8. - 10. bekk í íslensku

Tímafjöldi: 6 kennslustundir á viku

Námsþættir	Hæfniviðmið	Kennsluhættir/leiðir	Námsmat
Talað mál, hlustun og áhorf	<p>Nemandi geti</p> <ul style="list-style-type: none"> flutt mál sitt skýrt og áheyrilega og hefur tileinkað sér viðeigandi talhraða og fas, gert sér grein fyrir eðli góðrar framsagnar og framburðar og nýtt leiðbeiningar um framsögn, svo sem um áherslu, tónfall, hrynjandi og fas og lagað það að viðtakanda og samskiptamiðli á fjölbreyttan hátt, m.a. með leikrænni tjáningu, nýtt aðferðir sem hann hefur lært til að taka virkan þátt í samvinnu, samræðum og rökræðum, tjáð skoðanir sínar með ýmsum hætti, rökstutt þær og valið þeim miðil sem hentar, hlustað, tekið eftir og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks og skemmtunar, 	<p>Nemendum er gefið tækifæri á að segja frá eigin reynslu og hugmyndum, taka þátt í umræðum um bókmenntir og fleira auk þess að kynna verkefni sín.</p> <p>Nemendur fá þjálfun í hlustun, bæði með efni að eigin vali og frá kennara.</p> <p>Horft er á kvikmyndir og annað myndefni sem tengist bókmenntum sem lesnar eru og íslensku máli almennt.</p> <p>Unnið er með mismunandi tegundir talaðs máls með hliðsjón af námsefni, m.a. í ræðumennsku og rökræðum.</p> <p>Nemendur fá tilsögn og þjálfun í framsögn og tjáningu og halda fyrirlestra um ýmis efni tvisvar á ári.</p>	<p>Þátttaka í umræðum og tímavinnu.</p> <p>Fyrirlestur eða kynning á fólki eða málefnum.</p> <p>Hlustunarverkefni.</p> <p>Stutt ræða.</p>

	<p>einnig notið myndefnis, upplestrar, leikins efnis og tónlistar og gert grein fyrir skoðun sinni á viðkomandi efni</p> <ul style="list-style-type: none"> • nýtt sér fjölmiðla, svo sem útvarp, sjónvarp, kvikmyndir og rafrænt efni, og tekið afstöðu til þess sem þar er birt, • átt góð samskipti þar sem gætt er að máli, hlustun, tillitssemi, virðingu og kurteisi. 		
Lestur og bókmenntir	<p>Nemandi geti</p> <ul style="list-style-type: none"> • lesið almenna texta af öryggi og með góðum skilningi, lagt mat á þá og túlkað, • skilið mikilvægi þess að geta lesið og eftt eigið læsi, • valið og beitt mismunandi aðferðum við lestur, • greint og skilið aðal- og aukaatriði í margs konar texta og glöggvað sig á tengslum efnisatriða, • gert sér grein fyrir eðli og einkennum margvíslegra textategunda og gert öðrum grein fyrir því, 	<p>Daglegur lestur er bæði í skóla og heima og haldin er lestrardagbók.</p> <p>Lesnar eru ákveðnar skáldsögur í öllum árgöngum ásamt öðrum skáldsögum að eigin vali og þannig lögð áhersla á mikilvægi lesturs og læsis.</p> <p>Margvíslegar textategundir og einkenni þeirra eru skoðuð og er ein Íslendingasaga lesin í hverjum árgangi ásamt ljóðum, smásögum, þjóðsögum, fræðitextum o.fl..</p> <p>Bókmenntasaga og stefnur í bókmenntum eru kynntar og unnið er með bókmenntahugtök og stílbrögð, m.a. bragfræði, myndmál og tákni í ljóðum og minni, flétta, sjónarhorn og sögusvið í sögum kynnt.</p>	<p>Fjölbreytt verkefni og próf úr völdum bókmenntum.</p> <p>Lestrardagbók.</p> <p>Lesskilningspróf.</p> <p>Lesfimipróf</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar íslenskar og erlendar bókmenntir og gert sér grein fyrir gildi bókmennta, • beitt nokkrum grunnhugtökum í bókmenntafræði, svo sem minni, fléttu, sjónarhorni og sögusviði og kannast við myndmál, algengustu tákn og stílbrögð, • notað algeng hugtök í bragfræði í umfjöllun um bundið mál og óbundið, lesið og túlkað ljóð af ýmsum toga og frá ýmsum tímum, • leitað og aflað sér heimilda úr ýmsum gagnabrunnum og lagt mat á gildi og trúverðugleika ritaðs máls, svo sem fjölmiðla- og margmiðlunarefnis, og tekið gagnrýna afstöðu til þess, • unnið úr tölulegum og myndrænum upplýsingum, túlkað þær, tengt saman efni sem sett er fram á ólíkan hátt og nýtt sér, 	<p>Lesfimi og lesskilningur efdur með markvissum æfingum.</p>	
--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • valið sér lesefni til gegns og ánægju og komið fram sem sjálfstæður lesandi sem gerir sér grein fyrir gildi þess að lesa. 		
Ritun	<p>Nemandi geti</p> <ul style="list-style-type: none"> • skrifað skýrt og greinilega og beitt ritvinnslu af öryggi, notað orðabækur og önnur hjálpargögn, gengið frá texta, vísað til heimilda og skráð þær, • beitt skipulegum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar, • tjáð hugmyndir sínar og skoðanir og fært rök fyrir þeim í rituðu máli, samið texta frá eigin brjósti og verið óhræddur við að beita ríkulegu tungutaki í skapandi ritun, • beitt reglum um rétttritun, hafi náð góðu valdi á stafsetningu og gerir sér grein fyrir að rétt stafsetning er virðing við mál, texta og lesanda, 	<p>Ritunaræfingar af ýmsum toga, oft tengdar bókmenntaverkefnum eða öðru tilfallandi efni.</p> <p>Unnið með ritvinnslu, heimildaskráningu, rökfærslu og mismunandi ritstíla.</p> <p>Stafsetningarreglur rifjaðar reglulega upp og unnið með þær.</p> <p>Áhersla lögð á vönduð vinnubrögð hvort sem handskrifað er eða unnið rafrænt.</p>	<p>Fjölbreytt ritunarverkefni þar sem skrifað er um ákveðin efni en einnig skrifa nemendur texta og sögur að eigin vali.</p> <p>Ritunarpróf.</p> <p>Stafsetningarpróf.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • valið og skrifað mismunandi textagerðir sem hæfa viðkomandi verki og beitt mismunandi orðaforða og málsniði við hæfi, • notað helstu aðgerðir við ritvinnslu, valið viðeigandi heimildir, vísað til þeirra og sett í heimildaskrá svo sem reglur kveða á um, • skrifað rafrænan texta og tengt texta, mynd og hlóð eftir því sem við á, og gert sér grein fyrir lesenda og miðar samningu við hann. 		
Málfræði	<p>Nemandi geti</p> <ul style="list-style-type: none"> • beitt helstu málfræðihugtökum í umræðu um notkun málsins og þróun þess, • valið orð í tali og ritun í samræmi við málsnið, gert sér grein fyrir mikilvægi þess að rækta orðaforðann og nýtt reglur um orðmyndun og einingar orða við ritun, • flett upp í handbókum, orðasöfnum og rafrænum orðabönkum og nýtt sér 	<p>Kennd eru grunnatriði málfræðinnar, t.d. orðflokkar, beygingar, hljóðbreytingar og orðmyndun.</p> <p>Setningafræði og setningahlutar eru kynntir auk grunnatriða í hljóðfræði.</p> <p>Staðbundinn framburður og orðaforði er kynntur auk annarra almennra atriða er varða málfræði, málsnið og málnotkun.</p> <p>Unnið er með orðtök og málshætti á fjölbreyttan hátt.</p>	<p>Próf og kannanir að loknum hverjum námsþætti sem tekinn er fyrir.</p> <p>Ýmis verkefni, t.d. um málshætti og orðtök.</p>

	<p>málfræðilegar upplýsingar sem þar er að finna,</p> <ul style="list-style-type: none">• áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér grein fyrir hlutverki þeirra í eigin texta og annarra,• notað fleyg orð, algeng orðtök, málshætti og föst orðasambönd til að auðga mál sitt og gert sér grein fyrir þýðingu lestrar, ekki síst bókmennta, í þessu skyni,• gert sér grein fyrir mismunandi málnotkun og málsniði eftir efni og tilefni. Átti sig á staðbundnum, starfstengdum og aldurstengdum tilbrigðum í orðaforða og málnotkun og þekki til helstu framburðarmállýskna,• áttað sig á skyldleika íslensku við önnur mál og að tungumál, þar á meðal íslenska, breytast sífellt,• áttað sig á og beitt sköpunarmætti tungumálsins og nýtt það		
--	---	--	--

	<p>m.a. við ritun, í orðaleikjum og skáldskap,</p> <ul style="list-style-type: none">• gert sér grein fyrir mikilvægi góðrar færni í máli, ábyrgð sinni við að bæta mál sitt og geti nýtt þekkingu sína á íslenskri málfræði við nám í erlendum tungumálum.		
<p>Lokanámsmat: Símat. Einkunnir gefnar með A, B+, B, C+, C eða D.</p>			